

PRÁVA DIEŤAŤA

„ Vzdelávanie dieťaťa sa musí zamerať... na rozvíjanie úcty k ľudským právam a základným slobodám ... na posilňovanie úcty k vlastnej kultúre, jazyku a národným hodnotám ... na rozvíjanie úcty k civilizáciám, ktoré sú odlišné od jeho vlastnej ... na prípravu dieťaťa k zodpovednosti za život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, tolerancie, rodovej rovnosti a priateľstva medzi všetkými národmi ... na rozvíjanie úcty k prírodnému prostrediu.“

Článok 29, Dohovor o právach dieťaťa, 1989

Práva dieťa v materskej škole

My rodičia, pedagógovia si môžeme položiť otázku, či je potrebné zaraďovať práva dieťaťa do výchovno-vzdelávacej činnosti s deťmi predškolského veku. Pochopia deti, čo sa im snažíme priblížiť? Ved' pre deti sú toto abstraktné pojmy, ťažko pochopiteľné detskému vnímaniu.

Nie je Národný plán výchovy k ľudským právam len formálnym dokumentom materských škôl? Formálnosť v tejto problematike však nemá miesto, ak sa do materských škôl dostáva osobnostne orientovanou edukáciou, v ktorej je dieťa chápané nielen ako objekt výchovy a vzdelávania, ale je predovšetkým subjektom vlastného rozvoja. Dieťa je totiž schopné vnímať presne toľko, nakoľko sa k nemu skloníme a priblížime jeho svetu.

Každý z nás dúfa, že v materskej škole sa dieťa naučí všetko potrebné. My pedagógovia s tým najväčším zanietením ich denne učíme vnímať písmo, čísla, farby, tvary, prírodu, okolie a ľudí okolo nich...Je to obrovské množstvo informácií, ale na harmonický vývoj je toho potrebné ešte omnoho viac. Čo tak viesť ho prirodzene k zdravému sebavedomiu, k pocitu spolupatričnosti, k seba motivácii a úcte voči ľuďom navôkol. V neposlednom rade aby si uvedomilo, že má svoje povinnosti ako aj svoje práva.

My v materskej škole sa snažíme o ucelený vývoj a ešte viac...

V uvedenom dokumente, ročnom pláne Detských práv máte možnosť nahliadnuť do podrobného obsahu plánovaných aktivít, ktoré deťom zrozumiteľnou formou umožnia pochopiť, čo pojem detské práva znamená.

Detské práva

Projekt

2020/2021

MŠ Štefana Furdeka 1

Bc. Erika Krnová

September

Práva všetkých detí

(Máš svoje práva, ale máš aj svoje povinnosti)

Obsahový celok

- ❖ Aktivity s oboznamovaním a upevňovaním poznatkov detí o právach všetkých detí
- ❖ Uvedomenie si ľudskej hodnoty v každej bytosti
- ❖ Situácie s poznávaním rôznej kultúry národov (smerom k detským právam)

Výkonový štandard

- ❖ Uvedomuje si a uplatňuje vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady so zreteľom na jedinečnosť iných detí v skupine.
- ❖ Oboznamuje sa s právami všetkých detí a spoznáva ich význam, dôležitosť na celom svete

Aktivity

- Zoznamovací kruh- citová reflexia na tému detských práv
- Riadené diskusie s priblížením myšlienky „Práva všetkých detí“ Máš svoje práva, ale mám aj povinnosti.
- Námetové hry – Zahrajme sa na práva...
- Pexeso – detské práva
- Dotyková pošta- kontaktná hra s rozosielaním správ a detských právach
- Hračky majú tiež svoje práva - brainstorming
- Jedna trieda, jeden papier – výtvarná koláž

Aktivita: MOJE PRÁVA A POVINNOSTI

Východiská na realizáciu aktivity: Deti majú okrem práv aj povinnosti. Ak máme všetci svoje práva, potom máme všetci aj svoje povinnosti.

Cieľ: Rešpektovať a uplatňovať návyky kultúrneho správania a spoločenských pravidiel.

Pomôcky: farebne odlišené kolieska – žlté pre práva, červené pre povinnosti

Postup: Učiteľka vedie s deťmi rozhovor o tom, čo je právo a čo je povinnosť. Uvedie príklady, čo je povinnosť pre dospelých, napríklad pre rodičov – povinnosť starať sa o svoje deti, ale povinnosť pre deti je upratať si svoje hračky a pod. Pochopenie detí si overí použitím koliesok, ktorými deti určujú podľa uvedených príkladov, či je to právo alebo povinnosť. Metódou brainstormingu určujú práva a povinnosti – učiteľka kladie otázky, deti hľadajú odpovede.

- „Máme právo na ochranu zdravia. Vaši rodičia a pani lekárka sa musia starať o vaše zdravie. Ale ako svoje zdravie musíte chrániť vy samy?“ (umývať si zuby, vhodne sa obliekať, nehrať sa na ceste...)
- „Máte právo vybrať si kamaráta na hru. Ako sa však musíte správať k svojmu kamarátovi?“ (neubližovať mu, požičiavať si hračky...)

- „Deti sa môžu vo voľnom čase hrať takú hru, akú chcú. Ale čo potom s porozhádzovanými hračkami?“
- „Všetky deti sú si navzájom rovnocenné. Ale ja som počula, ako si deti nadávali, vysmievali sa kamarátovi, hovorili mu neslušné slová. Čo by si urobil/-a ty, keby si také deti počul/-a?“ Názory a vyjadrenia môže učiteľka zapisovať, spolu s deťmi ich doplnia kresbou a vyvesia ako pravidlá.

Aktivita názov :Môj kamarát sa ma dotýka

Cieľ: Vyjadrovať vlastné pocity a emócie, vnímať a tolerovať požiadavky iných.

Vek: 3 – 6 rokov

Ako na to – pokyny:

- ♣ Deti požiadame, aby sa prechádzali v kruhu a potom si sadli jeden za druhým.
- ♣ Rukami môžu hladíť chrbát svojho kamaráta, po chvíli sa otočia a budú opäť hladíť kamaráta pred sebou.
- ♣ Deťom treba dať priestor na vyjadrenie svojich pocitov z dotykov, deťom možno klásť rôzne otázky, napr. „Aké to je, keď ťa kamarát masíroval, dotýkal sa ťa?“, „Aké by to bolo, keby veľmi tlačil na tvoj chrbátik?“, „Aké by to bolo, keby si nemal ruky?“ a pod.
- ♣ Nechajme deti diskutovať a vyjadrovať svoje pocity s dôrazom na rešpektovanie jednotlivca, skupiny.

Október

Právo na meno a štátnu príslušnosť

(Máš právo na vlastné meno a na práva, ktoré ti zo štátu prislúchajú)

Právo na zdravý telesný a duševný vývoj

(Máš právo na to, aby si bol zdravý a šťastný)

Obsahový celok

- ❖ Rozvíjať kompetencie medziľudských vzťahov
- ❖ Viesť k pochopeniu významu osobnej identity a príslušnosti k rodnej vlasti.
- ❖ Viesť k osvojeniu poznatkov o tele, zdraví, kvalite pohybových a relaxačných činností
- ❖ Učenie k aktívnemu životu plného lásky ku všetkému živému, priateľstva úcty
- ❖ Kultivácia osobnosti teóriou šiestich „S“ (sebareflexia, sebahodnotenie, sebavedomie, sebakontrola, sebariadenie, sebatvorba)

Výkonový štandard

- ❖ Vytvára konceptuálnu mapu (tvorba rodostromu)
- ❖ Uvedomuje si na elementárnej úrovni dôsledky svojho správania
- ❖ Vyjadruje pocity zo zážitku, vypočutého príbehu či rozprávky- pozitívne aj negatívne
- ❖ Osvojuje si poznatky o tele, zdraví, kvalite pohybových a relaxačných činností

Aktivity

- **Svetový deň duševného zdravia: Slávnosť v lese**
- Analýza príbehu : Slávnosť v lese – tvorba hypotéz
- Medzitriedne aktivity – Náramky priateľstva, komunikačné kruhy, spoločné tvorivé hry
- **Tvorba rodostromu** – tvorba konceptuálnej mapy s uvedením mien príslušníkov rodiny- besiedky pre starých rodičov
- Modelové situácie- Aktivity posilňujúce pozitívne pocity v skupine pravidlom : Správam sa k ostatným tak, ako chcem, aby sa oni správali ku mne
- RK- citokruh – „Rozprávaj veselý zážitok“, „Počúvalo tvoje uško kamaráta?“(dieťa zopakuje výpovede detí, o ich emóciách, učia sa počúvať druhých, sústrediť sa na kamaráta) „Vieš, kde si spravil chybu?“ (dieťa hodnotí svoje negatívne správanie, hľadá riešenie, ako chybu napraviť. Kamaráti prispievajú svojimi nápadmi.)

Aktivita : Moje meniny

Cieľ: Prejaviť vlastnú emocionalitu, prejaviť úctu k svojmu menu a menu ostatných detí (i druhých).

Vek: 5 – 6 rokov

Pomôcky: výtvarný materiál – farebné ceruzky, temperové farby, voskové pastelky, farebné kriedy, výkresy rôznych veľkostí, baliaci papier, drierka, štetce, prírodné materiály

Ako na to – pokyny:

- ♣ Deti vytvoria skupiny podľa svojich pravidiel (pravidlá si určia deti spolu s učiteľkou).

- ♣ Skupiny majú pripraviť obrázkové leporelo pre kamarátov a deti z iných krajín k meninám.
- ♣ Vytvorené leporelo môže byť podkladom pre vytvorenie kalendára v materskej škole.
- ♣ Vytvorené leporelo bude námetom na rozhovor – deti pri realizácii komunikujú o svojich pocitoch, učiteľka podporuje deti k vyjadreniu (napr. ako by sa cítili, keby mali iné meno, ako by sa chceli volať, keby sa im terajšie meno nepáčilo, a prečo). Ďalej môžu deti sedieť a držať svojich kamarátov za ruku a charakterizovať ich (si chlapec, voláš sa, máš studené ruky, máš boľavý prsteň...).
- ♣ Rozvíjame nižšie a vyššie poznávacie funkcie – učiteľka vhodne formulovanými otázkami podnecuje deti ku komunikácii, napr.: „Ako by si opísal svojho kamaráta?“, „pomenuj svojich kamarátov, kde bývaš“, „Skús povedať, aký je tvoj kamarát“, „Čo je podobné medzi tvojimi kamarátmi?“, „Čo majú odlišné?“, „Čím sa líšiš od svojej kamarátky?“.
- ♣ Zameriame sa na hodnotiace myslenie – napr. racionálne hodnotenie (pri porovnávaní veľkosti, množstva, farby, pravdy, nepravdy), estetické hodnotenie, etické hodnotenie (čo robí dobre tvoj kamarát, čo sa ti na kamarátovi nepáči).

Aktivita: MENINOVÝ KRÁĽ

Východiská na realizáciu aktivity: Deti majú právo na meno, na pekné oslovenie.

Svoje meno máme radi.

Cieľ: Uctiť si sviatok kamaráta, vedieť mu zablahoželať, pripraviť darček.

Pomôcky: meninová korunka na hlavu, karty z výkresu formát A5, farbičky, prípadne rôznych tvarových materiálov. Postup: V deň menín jedného z detí zavesíme na dvere oznam s menom oslávenca. Pri stoloch majú ostatné deti pripravené výkresy, farbičky, tvarový materiál. Pripravujú obrázok pre oslávenca, staršie deti aj s venovaním (odpisujú písmená). Priebeh oslavy: Deti sedia v kruhu okolo oslávenca s korunkou na hlave. Oslávenec začína básňou: Kamaráti moji milí, chcem, aby ste oslávili spolu so mnou tento deň, meniny mám, ja to viem! Moje meno v kalendári v dnešný deň aj pre mňa žiari! Moje ctené meno je... (dieťa povie svoje správne meno, nepoužije zdrobneninu ani prezývku). Nato mu ostatné deti zaspievajú pieseň:

♪ Každý povie, každý riekne ... (meno) to je meno pekné. Niet krajšieho mena vari, v celom našom kalendári. Želáme ti všetko dobré, zdravia, šťastia, lásky hodne. Nasledujú blahoželaniami detí, obdarovanie, obrázky učiteľka zviaže alebo zopne do meninovej knihy.

November

Právo na primeranú výživu

(Máš právo na plnohodnotnú stravu)

Právo na ochranu pred zanedbávaním, krutosťou a zneužívaním

(Máš právo na život v bezpečí. Nikto ti nesmie ubližovať a zneužívať ťa psychicky či fyzicky)

Obsahový celok

- ❖ Aktivity s oboznamovaním a upevňovaním poznatkov detí, že medzi základné potreby človeka patrí výživa/v spojitosti s vysvetľovaním potreby pestrej dennej stravy
- ❖ Vedenie k chápaniu dobrého a zlého správania prostredníctvom rozprávok a príbehov v rôznych médiách
- ❖ Príležitosti na oboznamovanie detí so svojimi právami
- ❖ Vytváranie modelových situácií vedúcich k prejavom súcitu voči smútku iného dieťaťa
- ❖ Situácie s poznávaním rôznej kultúry národov (smerom k detským právam)

Výkonový štandard

- ❖ Upevňuje si vedomie, že medzi základné potreby dieťaťa, človeka patrí ochrana, výživa, zdravie a čas na zotavenie
- ❖ V príbehu charakterizujúcom týranie a diskrimináciu, identifikuje zlo a nahradí ho pozitívnym obsahom
- ❖ Vyjadruje a zdôvodňuje svojimi slovami, čo je dobro/zlo v ľudskom konaní
- ❖ Mocným bubnovaním vyjadruje podporu všetkým smutným, týraným a zneužívaným deťom na svete

Aktivity

- **Svet vhodný pre deti (18.11 – Európsky deň ochrany detí pre sexuálnym zneužívaním. 19.11 Svetový deň prevencie týrania a zneužívania detí, 20.11 prijatie medzinárodného Dohovoru o právach dieťaťa**
- Riadené diskusie - význam príjmu potravy, rovnováhy príjmu a výdaja energie z pohľadu podvýživy.
- **Deň dobra: Divadelné predstavenie – Snehuliak s horúcim srdcom** – v príbehu identifikuje diskrimináciu, zlo
- **Bubnovačka** -podpora všetkým smutným deťom na svete
- Tvorivá dramatika – stvára pozitívne pocity z láskavého správania iných
- V rozprávkových príbehoch rozlišuje dobro a zlo v ľudskom správaní
- Riadené diskusie, videoprojekcie o deťoch z rôznej kultúry

Aktivita : Čo potrebujeme pre život

Cieľ: Zdôvodniť význam zdravého spôsobu života, správneho stravovania, nevyhnutnosti odpočinku a ochrany zdravia.

Vek: 5 – 6 rokov

Pomôcky: obrázky rôznych typov domov, plachty, prikrývky, baliaci papier, ceruzky, potraviny (ryža, fazuľa, hrach..., ovocie, zelenina, sladkosti)

Ako na to – pokyny:

♣ Deti si môžu postaviť domčeky v triede. Diskutujeme o základných ľudských nárokoch na bezpečie a ochranu, obrázky rôznych typov domov môžu deti roztriediť, napr. poschodové domy, bytovky (s deťmi sa porozprávame, ako bývame, aké máme domčeky, či sú na obrázkoch domy, v ktorých bývame...).

♣ Potom môžeme s deťmi diskutovať o tom, kto nás ochraňuje, kto nám pomôže pri požiari (hraním rolí sa môžu zahrať na požiarneho poplach), kto nám pomôže, keď sme chorí alebo sa zraníme, kto nám zodpovie na otázky, ktoré nás trápia, kto nás učí pravidlám spoluzitia a pod. ♣ Deti si pripravujú rôzne jedlo – ovocie, zeleninu, uvarené suroviny, sladkosti – diskusia na tému čo im chutí, čo majú radi a čo nemajú radi...

♣ Obľúbené ovocie, zeleninu, jedlo, sladkosť môžu deti výtvarne zobraziť.

♣ Hraním rolí deti vytvárajú situácie, ktorými majú možnosť vyjadriť, čo je dôležité pre život človeka (strava, šport, odpočinok, ako si ho vychutnať, čo pre to urobiť...).

♣ Aktivita pomáha deťom porozumieť tomu, čo je pre život nevyhnutné.

Aktivita: SUŠIENKY

Cieľ: Motivovať deti k pomoci tým, že sa dokážu podeliť s inými a pochopia, čo znamená nedostatok jedla.

Pomôcky: sušienky

Postup: Deti si sadnú do kruhu a každé dostane sušienku. Učiteľka im povie, aby zatiaľ sušienky nejedli. Vyzve ich, aby zdvihli ruky tie, ktoré sušienku dostali, potom zdvihnú ruku tie deti, ktoré nič nedostali. Učiteľka si tiež nechá jednu sušienku. Potom deťom povie: „Niektorým deťom sa sušienky neušli. Chcel by sa s nimi niekto podeliť o svoju?“ Počká, kým sa deti rozhodnú samy, či sa podelia o svoju sušienku. Učiteľka môže rozlámať svoju sušienku a dať z nej niektorým deťom. Náročnosť a pôsobivosť hry je možné zvýšiť i tak, že sušienky dostane len každé tretie dieťa. Na záver sa deti rozprávajú o tom, ako sa cítili, keď sušienku dostali, keď nedostali a ako, keď delili svoju sušienku. Čo ich viedlo k tomu, aby sa podelili alebo nepodelili? Kedy sa cítili lepšie? Ako sa cítia deti, ktoré nemajú dostatok jedla, sladkosti majú len veľmi zriedkavo?

December

Právo na zvláštnu starostlivosť

Obsahový celok

- ❖ Aktivity, situácie napomáhajúce deťom nadobúdať skúsenosť, že medzi nami žijú deti, ľudia so zdravotným postihnutím
- ❖ Práca s príbehmi , DVD produkciou s postihnutým detským hrdinom

Výkonový štandard

- ❖ Upevňuje si vedomie, že medzi nami žijú ľudia s postihnutím a špecifickými potrebami
- ❖ Zaujme pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom, multikultúrnej a socioekonomickej rozmanitosti ľudstva.

Aktivity

- ❖ **Tvorivé dopoludnie s DSS** – domček, prostredníctvom výtvarných a pohybových aktivít vníma niektoré rozdiely medzi zdravými deťmi a deťmi so zdravotným postihnutím
- ❖ Čítanie príbehov, DVD produkcia Mimi a Líza, Heidi v horách
- ❖ Práca s textom : Barborka má nového kamaráta (dieťa na invalidnom vozíku)
- ❖ **Právo na ochranu pred diskrimináciou – vytvorenie divadelného scenára**

Aktivita :Ruky hore

Cieľ: Prejavovať spolupatričnosť ku komunite, akceptovať rozdiely medzi ľuďmi.

Vek: 3 – 6 rokov

Pomôcky: šatka, časopisy, knihy Ako na to – pokyny:

- ♣ Deti vytvoria kruh.
- ♣ Vyberú si spomedzi seba jedno dieťa, ktorému zaviažeme šatkou oči.
- ♣ Deti sa pohybujú v kruhu, zastavia sa na dohovorený signál.
- ♣ Dieťa so zviazanými očami spoločne s učiteľkou prejde k niektorému z detí a ohmataním tváre, vlasov, šiat nevidiace dieťa zisťuje, pri ktorom z detí sa zastavilo
- ♣ V hre pokračujeme, pokiaľ sa nevystriedajú všetky deti, ktoré prejavia o vedúcu rolu záujem.
- ♣ Učiteľka dáva deťom rôzne otázky, napr. „Podľa čoho si zistil, koho držíš?“, „Čo keby mal niekto inú farbu pleti alebo očí? (zisťovali by sme nejaký rozdiel?); „Čo by sa stalo, keby každý mal rovnaký nos, oči, vlasy, uši...?“.

♣ Aktivita pomáha deťom pochopiť, aké to môže byť, keď je niekto zdravotne znevýhodnený, v našom prípade nevidiaci, alebo ako chápať odlišnosti a prečo sme odlišní.

♣ Deti môžu hovoriť o sebe, porovnať sa s niekým v triede, o zážitkoch zo stretnutí s takýmito ľuďmi, prípadne po prezeraní časopisov, kníh a pod.

♣ Učiteľka podporuje komunikáciu medzi deťmi a dáva príležitosť každému sa vyjadriť k danej téme.

Aktivita: Kamaráti

Cieľ: Citlivejšie vnímať ľudí so zdravotným znevýhodnením a chorých, prejať pocit dôvery a spolupráce.

Vek: 5 – 6 rokov

Pomôcky: obrázky, pomôcky z bežného života ľudí so zdravotným znevýhodnením a chorých ľudí Ako na to – pokyny:

♣ Deti majú pripravené pomôcky – obrázky, predmety (napr. okuliare, barly, dlahu, invalidný vozík, tabletky, vitamíny, ovocie, zeleninu...).

♣ V diskusii deti zdôvodňujú, kto a na čo jednotlivé predmety (pomôcky) používa.

♣ Učiteľka kladie divergentné otázky, napr. „Prečo ľudia nosia okuliare?“, „Ako to, že niektorí ľudia (deti) sú na vozíčku?“, „Ako by sme sa s nimi zahráli?“ a pod.

♣ Rozhovor medzi deťmi na témy: ako by sa cítili, keby..., vyskúšame si, čo by sme robili, keby..., v čom má také dieťa obmedzenia, aké môže byť, ako sa cíti, čo by sme preňho robili, porozprávaj o tom...

♣ Vytvárame dostatok príležitostí na identifikovanie vlastných pocitov pri sebahodnotení i hodnotení iných, verbálnom a neverbálnom vyjadrovaní.

♣ Podporujeme skúsenosti v kontakte s rovesníckou skupinou, vedieme deti k spolupráci a tolerovaniu odlišností.

Január

Právo na hru a voľný čas

(Máš právo sa hrať. Máš právo rozvíjať všetky svoje záujmy a nadanie)

Obsahový celok

- ❖ Uvedomenie si, že v rodine, v škôlke členovia spolupracujú a pomáhajú si, ocenia pomoc pozitívnym spôsobom
- ❖ Aktivity, ktoré poukazujú, že dieťa má právo hrať sa alebo venovať svojim záujmom, keď si splní povinnosti do školy a pomôže doma alebo tam, kde je to potrebné.

Výkonový štandard

- ❖ Uvedomuje si, že má právo sa hrať, keď si splní svoje povinnosti v škôlke, doma alebo tam, kde je to potrebné
- ❖ Prejaví sebareguláciu v hrách a iných aktivitách – konať s ohľadom na seba a druhých.

Aktivity

- Na základe vedomostí a skúsenosti s čítaním predvída udalosti deja, domýšľa pokračovanie príbehu, formuluje očakávania, opisuje vlastné predstavy
- Modelové situácie s ukázkami rôznych typov hier
- Riadené diskusie o záujmoch detí, o pomoci a vzájomnej spolupráci
- Naratívna pantomíma- „Hra má mnohé tváre“

Aktivita Pravidlá hry

Cieľ: Vytvoriť pravidlá hry, rešpektovať ich, prípadne si uvedomovať dôsledky ich nerešpektovania.

Vek: 5 – 6 rokov

Pomôcky: farebné lepiace papiere – červené, zelené, lepiaca páska, spoločné pravidlá pre skupinu
Ako na to – pokyny:

- ♣ Deti si spoločne s učiteľkou vytvoria pravidlá, čo všetko nemôžu, napr. nemôžeme byť spolu na jednom mieste traja, nemôžeme sedieť na stoličkách, nemôžeme sa oslovovať menami a naopak, čo všetko môžu, napr. pri sedení deti dostanú ovocie, môžu si vybrať akúkoľvek hračku, môžu si vybrať akýkoľvek hudobný nástroj.
- ♣ Deti si vyžrebujú farebné nálepky, ktoré si umiestnia na viditeľnom mieste tela, napr. na čele, chrbte, bruchu, a rozdelia sa do dvoch skupín.
- ♣ Spoločne si zopakujú pravidlá pre obe družstvá.
- ♣ Realizujú dané pravidlá zákazov a povolených situácií.

♣ Skupiny detí si vymenia pozície.

♣ Po skončení hry na pravidlá majú deti priestor na diskutovanie o pocitoch: „Čo bolo pre vás najlepšie a najhoršie na tom, že ste boli červení, zelení?“, „Ktorú nálepku by ste si vybrali znova?“, „Boli pre vás pravidlá príjemné?“ Deti zdôvodňujú, či môžeme niekomu rozkazovať a pod.

Február

Právo na ochranu zdravia

(Máš právo na ochranu svojho zdravia. Nikto ti nesmie núkať alkohol, drogy, nič, čo ti môže ublížiť)

Obsahový celok

- ❖ Vedenie k hlbšiemu uvedomovaniu si významu starostlivosti o svoje telo v súvislosti s telesným a psychickým zdravím
- ❖ Uvádzanie príkladov, plnohodnotnej a vyváženej stravy, čím si chráni svoje zdravie
- ❖ Vedenie k argumentom, prečo má dieťa právo na prednostné vyšetrenie

Výkonový štandard

- ❖ Uvedomuje si, že má nie len právo na ochranu zdravia, ale aj povinnosť starať sa o svoje zdravie
- ❖ Uvádza, prečo je pohyb dôležitý pre zdravie človeka

Aktivity

- Riadené diskusie o rôznych spôsoboch ochrany zdravia s uvádzaním zdravých a nezdravých potravín a ich vplyvu na zdravie
- Pojmové mapovanie – Príbeh môjho tela – Vyjadruje ako si môže chrániť svoje zmysly a orgány
- **Deň zmyslov – CA, rozšírenie poznatkov o zmyslových orgánoch**
- **Návšteva zubkovej víly** – uvedomenie si významu starostlivosti z hľadiska osobnej hygieny- chrup
- **Pohybom ku zdraviu -obezita – CA** (Deň snehuliakov, Deň zimných športov)
- Aktivita: Čo potrebujeme pre život
Cieľ: Zdôvodniť význam zdravého spôsobu života, správneho stravovania, nevyhnutnosti odpočinku a ochrany zdravia.
Vek: 5 – 6 rokov

Pomôcky: obrázky rôznych typov domov, plachty, prikrývky, baliaci papier, ceruzky, potraviny (ryža, fazuľa, hrach..., ovocie, zelenina, sladkosti)

Ako na to – pokyny:

♣ Deti si môžu postaviť domčeky v triede. Diskutujeme o základných ľudských nárokoch na bezpečie a ochranu, obrázky rôznych typov domov môžu deti roztriediť, napr. poschodové domy, bytovky (s deťmi sa porozprávame, ako bývame, aké máme domčeky, či sú na obrázkoch domy, v ktorých bývame...).

♣ Potom môžeme s deťmi diskutovať o tom, kto nás ochraňuje, kto nám pomôže pri požiari (hraním rolí sa môžu zahrať na požiarny poplach), kto nám pomôže, keď sme chorí alebo sa zraníme, kto nám zodpovie na otázky, ktoré nás trápia, kto nás učí pravidlám spolužitia a pod.

♣ Deti si pripravujú rôzne jedlo – ovocie, zeleninu, uvarené suroviny, sladkosti – diskusia na tému čo im chutí, čo majú radi a čo nemajú radi...

- ♣ Obľúbené ovocie, zeleninu, jedlo, sladkosť môžu deti výtvarne zobraziť.
- ♣ Hraním rolí deti vytvárajú situácie, ktorými majú možnosť vyjadriť, čo je dôležité pre život človeka (strava, šport, odpočinok, ako si ho vychutnať, čo pre to urobiť...)
- . ♣ Aktivita pomáha deťom porozumieť tomu, čo je pre život nevyhnutné.

Marec

Právo na vzdelanie

(Máš právo učiť sa vzdelávať, mať prístup k informáciám)

Obsahový celok

- ❖ Vytváranie pozitívneho vzťahu k intelektuálnym činnostiam, podporovanie a rozvíjanie záujmu o získavanie vedomosti
- ❖ Aktivity, pri ktorých si uvedomuje, prečo je dôležité sa vzdelávať, chodiť do školy
- ❖ Aktivity s oboznamovaním a upevňovaním, poznatkov detí, že medzi základné práva, povinnosti všetkých detí patrí vzdelávanie

Výkonový štandard

- ❖ Upevňovanie vedomia, že medzi základné práva dieťaťa patrí právo na vzdelanie
- ❖ Prezentuje svoju obľúbenú knihu donesenú z domu, argumentuje, prečo je zaujímavá, čo sa mu na nej najviac páči

Aktivity

- Riadené diskusie s priblížením myšlienky „Práva všetkých detí“
- Rozhovory o čitateľských aktivitách v rodinnom prostredí
- Moja prvá kniha - Tvorba vlastnej knihy, obalu knihy
- Výmenná burza detskej literatúry
- Moja obľúbená knižka – prezentácia knihy prinesenej z domu
- **CA – čo všetko skrýva školská taška**
- **Vytvorenie divadelného scenáru – Právo na vzdelanie – „Kamarátka knižka“**

Aktivita: ZAHRA

Cieľ: Oboznámiť deti s tým, že nie všetky deti na svete majú možnosť vzdelávať sa, lebo v niektorých krajinách nemajú dievčatá prístup do školy.

Pomôcky: papier na kreslenie, ceruzky alebo farbičky, plastelína Postup: Učiteľka sa rozpráva s deťmi o škole, do ktorej budú chodiť, keď budú mať šesť rokov. Dáva im napríklad tieto otázky: • Má niekto brata alebo sestru, ktorí chodia do školy?

• Čo si myslíte, čo sa robí v škole? • Čo budete potrebovať, keď pôjdete do školy? • Poznáte nejakú pani učiteľku alebo pána učiteľa, ktorí učia vo „veľkej“ škole? Po krátkom rozhovore o tom, ako je to s chodením do školy u nás, učiteľka prečíta deťom príbeh o Zahre.

Príbeh: Volám sa Zahra, mám 8 rokov, žijeme v malej dedinke v Egypte. Mám troch bratov, jeden z nich ide teraz do školy, do prvej triedy. Do školy sa veľmi teší. Aj ja som rada, že Amir ide do školy, lebo mi bude rozprávať, ako tam je. Ja som síce staršia, ale nemôžem chodiť do školy. U nás v dedine dievčatá do školy nechodia. Musia pomáhať mame s domácimi prácami a opatrovať svojich mladších súrodencov. Som preto veľmi smutná, chcela by som sa učiť, aby som mohla byť učiteľka. Chcem poznávať písmenká, aby som mohla čítať knihy a časopisy, ktoré som videla v obchode. Možno mi mama dovolí, keď urobím všetku prácu, aby som sa mohla učiť spolu s bratom.

Po prečítaní príbehu sa učiteľka pýta detí: • Ako sa cíti Zahra, keď nemôže chodiť do školy? • Je to správne? • Ako by ste pomohli Zahre? Učiteľka rozdelí deti na chlapcov a dievčatá a striedavo sa pýta obidvoch skupín: • Povedzte, čo vedia robiť chlapci a čo dievčatá? • Aké povolania môžu robiť chlapci a dievčatá? Na záver učiteľka povie deťom o rozdieloch v možnostiach vzdelávania v rôznych krajinách na základe diskriminácie dievčat.

Apríl

Právo vyjadriť svoj názor

(Máš právo hovoriť, čo si myslíš)

Obsahový celok

- ❖ Vedenie k chápaniu, že majú právo vyjadriť svoj názor bez pocitu viny, nebyť za to trestané, byť vypočuté
- ❖ Vedenie k uvedomovaniu si, že ich názor sa počíta
- ❖ Vytváranie aktivít, pri ktorých vyjadrí svoj názor, svoje nadobudnuté poznatky, skúsenosti, svoje aktuálne pocity

Výkonový štandard

- ❖ Uvedomuje si, že má právo vyjadriť svoj názor, čo si myslí a jeho povinnosťou je počúvať druhých

Aktivity

- Diskusné kruhy – Môj názor sa ráta! Nauč sa povedať nie, keď nesúhlasíš
- Pavučina názorov – (Spoločná koláž rôznych tvrdení, názorov)
- Príroda ma robí šťastným – pohybová improvizácia (v dramatických etudách znázorňuje pocity šťastia v kráse našej prírody)

Aktivita: Načo je to

Cieľ: Podporovať vnímanie rozdielov, akceptovať rôznorodosť názorov

Vek: 5 – 6 rokov Pomôcky: opotrebované veci určené na vyhodenie

Ako na to – pokyny:

- ♣ Deti si posadajú na zem, môžu vytvoriť skupinky podľa dohodnutých pravidiel.
- ♣ Postupne si podávajú rôzne predmety a vyjadrujú svoje predstavy o tom, ako by sa dal daný predmet použiť.
- ♣ Každé dieťa môže mať niekoľko nápadov.
- ♣ Ak dieťa nemá vlastný nápad, podá vec ďalšiemu dieťaťu, ktoré sa môže vyjadriť.
- ♣ Deti vzájomne komunikujú, prípadne sa môžu vyjadriť, ako by sa cítili, keby sa premenili na konkrétnu vec/predmet.
- ♣ Aktivita je užitočná pri výučbe o podobnostiach, rozdieloch, využiteľnosti predmetov, originalitu nápadov a predovšetkým akceptáciu každého názoru.
- ♣ Táto aktivita by mala deti priviesť k pochopeniu, že naše myšlienky aj naše vyjadrenia sú nám vlastné a nemožno nás za vlastný názor kritizovať.

Aktivity: Palička pomocníčka

Cieľ: Počúvať druhých a zároveň prejsť svoj vlastný názor.

Vek: 5 – 6 rokov Pomôcky: rozprávková palička pomocníčka

Ako na to – pokyny:

- ♣ Spoločne vytvoríme krátky príbeh o paličke pomocníčke (dáme príležitosť každému dieťaťu vyjadriť svoj názor).
- ♣ Rozprávať začne každý až vtedy, keď dostane do ruky paličku pomocníčku. Ak niektoré dieťa nebude chcieť hovoriť, podá paličku pomocníčku ďalšiemu dieťaťu.
- ♣ Paličku pomocníčku môžeme využívať pri rozprávaní o živote v triede, zaujímavostiach z rodiny, kamarátoch, svojich hračkách, čo by v našej triede nemalo chýbať a pod.
- ♣ Táto aktivita dáva možnosť vyjadriť svoj názor aj menej odvážnym deťom a deťom s dominantnejším postavením v triede naučiť sa rešpektovať práva druhých.
- ♣ Po skončení aktivity sa rozprávame s deťmi, čo sa dozvedeli o svojich kamarátoch, čo ich prekvapilo, ako sa cítili, keď o sebe počúvali hovoriť iných, čo by urobili pre svojich kamarátov, rodičov, starých rodičov, starších ľudí, chorých ľudí a pod.

Máj

Právo na lásku a starostlivosť

(Máš právo lúbiť a byť lúbený. Máš právo žiť so svojimi rodičmi)

Obsahový celok

- ❖ Situácie v ktorých si dieťa rozvíja sociálnu empatiu, osvojuje si vzory kladného správania, vyjadruje svoje city
- ❖ Aktivizovanie povedomia o živote v rodine a jej dôležitosti pre zdravý sociálny vývoj
- ❖ Aktivity pri ktorých dieťa prezentuje individuálnu skúsenosť o svojej rodine, využíva rodinné fotografie.

Výkonový štandard

- ❖ Identifikuje príbuzenské vzťahy v blízkej rodine
- ❖ Identifikuje pozitívne a negatívne ľudské vlastnosti
- ❖ Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií

Aktivity

- Riadené diskusie – Čo cíti kamarát? Prečo je rodina dôležitá? Mama/Otec je môj vzor...
- Kontaktné hry – „Pohladaj ma po líčku“, „Srdiečko mám, koho mám rád, tomu ho ja dám“
- Besiedky pre mamičky
- Rodinné obrázky (odkiaľ pochádzam, kam patrí)
- Čítanie príbehov z rodinného prostredia: Barborka, Ako som dostal sestričku, Mama, urob iné ticho!
- Športové popoludnie s rodičmi

ROZPRÁVKOVÉ PRÍBEHY

Aktivita: MALÁ OPUSTENÁ HVIEZDIČKA

Východiská na realizáciu aktivity: Deti majú právo na rodinu a kamarátov, na to, aby ich mal niekto rád a stretávali sa s inými deťmi.

Cieľ: Rozvíjať sociálnu empatiu, osvojiť si vzory správania a vyjadriť city.

Pomôcky: jablká – jedno pre každú dvojicu detí

Postup: Opýtame sa detí na význam slova osamelý. Porozprávame sa s nimi ma túto tému. Potom im porozprávame rozprávku o malej osamelej hviezdičke. Raz v noci nebo veľmi potemnelo. Nesvietili žiadne hviezdy okrem jednej. Bola to taká malinká hviezdička a zostala na nebi úplne sama, samučičká a cítila sa osamelo. Táto osamelá hviezdička sa vybrala k jednému veľmi múdremu starčekovi, ktorý býval na vrchole vysokánskej hory, poprosiť ho o pomoc. Hviezdička sa starčekovi zapáčila, a tak jej sľúbil, že jej pomôže. Povedal, že urobí dve veci. Najprv sa otočil za seba a vytiahol veľké čierne vrece. Otvoril ho, siahol doň a vytiahol celú hrst ligotavých a jagajúcich sa hviezdičiek. Jedným mávnutím ruky potom zaplnil oblohu týmito hviezdičkami. „Pozri sa,“ povedal múdry starec,

„teraz máš veľa hviezd, s ktorými sa môžeš priateliť. Ale pretože si bola taká osamelá, urobím pre teba ešte niečo. Chcel by som ťa zniesť na zem a začarovať ťa.“ Luskol prstami a v ruke mu ostalo jabĺčko. Zazvonil zvonec a rozprávky je koniec. Deti sa opýtame, či vedia, do čoho začaroval stariec hviezdičku a či vedia o niečom, čo v jabĺčku hviezdičku pripomína. Jabĺčko rozdelíme vodorovne a oddelíme obe časti. Ukážeme deťom vnútornú hviezdu a rozdelíme polovice jabĺk deťom, aby sa vedeli aj ony rozdeliť a boli šťastné z blízkosti svojich kamarátov.

Aktivita: MAMIČKA SLIEPOČKA

Východiská na realizáciu aktivity: Nikto nemá právo uniesť ťa od rodičov a brániť ti vrátiť sa k nim.

Cieľ: Vcítiť sa do pocitov iného vtedy, ak sa mu prihodí niečo zlé.

Pomôcky: papierové vajíčka a hniezdo zo starých novín.

Postup: V strede triedy spravíme hniezdo sliepočky, po triede rozmiestnime papierové vajíčka. Povieme deťom príbeh o tom, že mamičke sliepočke raz niekto vnikol do kurína, zobral jej vajíčka, z ktorých sa mali vyliahnúť kuriatka a porozhadzoval ich po dvore. Vyberieme z detí sliepočku, lišiaka, ostatné deti sú kuriatka. Mamička kvočka by ich rada získala späť, pomôcť jej môžu len staršie kuriatka. Musia vajíčka pozbierať, no musia dávať pozor na lišiaka, ktorý tam striehne. Kuriatko je v bezpečí vtedy, keď objíme sliepočku. Koho lišiak chytí, stáva sa tiež lišiakom. Hra sa končí vtedy, keď kuriatka vyzbierajú všetky vajíčka, prípadne vtedy, keď sa stanú všetky kuriatka líškami. Po hre naviažeme s deťmi rozhovor – ako sa cítila sliepočka, keď jej ukradli vajíčka, ako by ste sa cítili vy, ak by vás niekto uniesol, čo treba robiť, ak by vás niekto cudzí chcel zobrať alebo ak niekto cudzí chce zobrať alebo ublížiť vášmu kamarátovi?

Jún

Všetci sme si rovní

(Nezáleží na tom, či si malý, lebo veľký, čierny alebo biely. Všetci sme rovnako dôležitý)

Obsahový celok

- ❖ Prezentovanie sociálnych kompetencií s dôrazom na prejavenie pozitívnych postojov k spoločenstvu všetkých detí sveta
- ❖ Oboznamuje sa s právom všetci sme si rovní
- ❖ Prostredníctvom zážitkového učenia získava informácie o iných krajinách a kultúrach, interpretuje osvojené poznatky

Výkonový štandard

- ❖ Uvedomuje si, že každé dieťa, je jedinečné a zaslúži si rešpekt a úctu
- ❖ Rozlišuje dobro a zlo ako protikladné hodnotové aspekty v skutočnej a virtuálnej realite

Aktivity

- Riadené rozhovory – desatoro detských práv
- Spoločné práva všetkých detí v triede - brainstorming
- **CA – Cesta okolo sveta**
- **Námetový deň – Cestička detských práv – interaktívne hry**
- Pozdrav všetkým deťom – zhotovuje symbol

Aktivita: ODTLAČKY PALCOV

Východiská na realizáciu aktivity: Princíp, že všetky práva sa vzťahujú na všetky deti bez výnimky a štát je povinný chrániť deti pred akoukoľvek formou diskriminácie. Štát nesmie porušovať žiadne právo a musí prijímať pozitívne opatrenia na ich propagáciu a dodržiavanie.

Cieľ: Poznať seba a svoju jedinečnosť, poznávať a rešpektovať jedinečnosť iných. Pomôcky: papier, tlačiarenská farba, lupa, fotografie detí z celého sveta

Postup: V úvode hry učiteľka rozpráva deťom o tom, že každý človek je iný a jedinečný. Každodenne sa presvedčame o tom, že každý má inú farbu vlasov, každý má iné oči, inú výšku, hmotnosť a pod. Aj keď sa ľudia na celom svete medzi sebou líšia, sú si zároveň veľmi podobní. Podobajú sa tým, že majú dve ruky a dve nohy, jednu hlavu a dve oči, päť prstov na každej ruke. Čo máme spoločné a rozdielne, o tom sa môžeme presvedčiť aj odtlačkami palcov. Na prvý pohľad sa zdá, že všetky palce detí sú rovnaké, ale potom zistíme, že to tak nie je. Deti si do tlačiarenskej farby namočia pravý palec a odtlačok urobia tak, že ho pritlačia na papier otáčavým pohybom zľava doprava. Jednotlivé odtlačky si v skupinkách porovnávajú, napr. pod lupou, a hľadajú spoločné a rozdielne čiary, znaky. Na záver si povedia, ako sa im hra páčila a čo zistili o jedinečnosti každého človeka. Obmena: Odtlačky tela. Deti si môžu obkresliť ruku alebo obrys celého tela, môžu si ich vystrihnúť a farebne vymaľovať. Svoje odtlačky si navzájom porovnávajú. Túto hru si môžu urobiť najprv na začiatku roka, vystrihnuté

obrysy s menami si odložia a hru zopakujú na konci roka. Vtedy porovnajú, čo sa na ich odtlačkoch zmenilo, ako narástli a pod. Námety pre učiteľky: Podobnosť a rozdielnosť detí môžeme dokumentovať aj pomocou fotografií detí z rozličných krajín sveta.

Aktivita: AKO SA DÁ VYHRAŤ

Východiská na realizáciu aktivity: Každý je rovnako vzácny ako iné deti, sme si rovní bez rozdielu rasy a pohlavia.

Cieľ: Vedieť oceniť vlastnosti svojho kamaráta, vyhnúť sa predsudkom a prípadným rodovým stereotypom.

Pomôcky: žiadne

Postup: Pred čítaním deti upozorníme, aby pozorne počúvali, pretože po dočítaní rozprávky sa budeme o nej rozprávať. Uprostred pralesa žil mladý lev. Zo všetkých levov vedel najviac revať a bol na to náramne hrdý. Najradšej zo všetkých zápasil s inými levmi a väčšinou v týchto zápasoch víťazil. Jedného dňa usporiadali zvieratá v lese veľkú slávnosť, pri ktorej sa malo aj súťažiť. Mala sa hodnotiť obratnosť, rýchlosť a šikovnosť. Malý silný lev sa už na slávnosť veľmi tešil a počítal dni, ktoré ešte do súťaže ostávali. Jedna vec mu však prekážala. Súťažiť sa mohlo iba vo dvojiciach, ktoré boli zmiešané – súťažiaci a súťažiaca. „Dievčatá sú slabé a nechcú nikdy bojovať! Ako mám teda vyhrať?“ nadával malý silný lev. Konečne nastal deň slávnosti. Ráno sa losovali partneri do hry. Najstarší lev z pralesa vytiahol vždy lístok zo zeleného hrnčeka, tam boli mená chlapcov, potom zo žltého, v ňom boli mená zvieracích dievčat. Malý silný lev s napätím čakal, koho mu lós určí. Vtom počul: „Malý silný lev súťaží s malou sivou mačkou.“ Ach jaj, pomyslel si lev a očervenel od hnevu. Práve s takým slabým dievčaťom! Malá sivá mačka mala hebkú, sivú srst' a bola nielen veľmi šikovná, ale najmä veľmi dobre počula. Najzvláštnejšie na nej bolo to, že vedela veľmi dobre a vhodne lichotiť. Preto ju mali zvieratká tak veľmi rady. Súťaž sa začala. Prvý úsek zvládli lev a mačička výborne. Muselo sa presne počúvať a rýchlo bežať. Sluch mala sivá mačka výborný a aby boli obaja dosť rýchli, dostala nápad. Posadila sa levovi na chrbát a pevne ho držala. Aj na ďalších úsekoch boli obaja šikovní a rýchli. Malému silnému levovi sa hra veľmi páčila. Keď mali za sebou posledný úsek, ani sa mu nechcelo končiť. Večer všetci netrpezlivo čakali na vyhlásenie víťazov. Verte alebo nie, lev a mačička zvíťazili. Malá sivá mačička sa od radosti túlila k malému sivému levovi a pošepkala mu: „Bol si tým najlepším spoluhráčom zo všetkých a máš tie najkrajšie oči.“ Malý sivý lev nevedel, kam sa od radosti pozeráť. Od toho dňa sa stali kamarátmi a často sa spolu hrávali. Niekedy si lev spomenul na to, aký bol predtým malý a hlúpy, že sa nechcel hrať ani s levími dievčatami. PRÁVA DIEŤAŤA V KONCEPCII A AKTIVITÁCH MATERSKEJ ŠKOLY 27 Po prečítaní rozprávky učiteľka s deťmi naviaže rozhovor o tom, že nezáleží na tom, ako kto vyzerá, či je to chlapec alebo dievča, všetci sme si rovní. Deti rozprávajú o tom, čo dokážu lepšie dievčatá, čo chlapci, poukážu na kladné vlastnosti svojich kamarát

Linky pomoci

- a) Linka detskej dôvery <https://www.linkadeti.sk/domov>,
- b) <https://www.modryanjel.sk/nasa-cinnost/krizova-linka/linky-dovery>
- c) linka dôvery Nezábudka <https://www.dusevnezdravie.sk/linky-pomoci>,
- d) internetové linky dôvery <https://ipcko.sk>, <https://www.stalosato.sk/>, <http://nenormalne.sk/>,
- e) linka detskej istoty <http://www.lidi.sk>, e. online poradňa (LIVECHAT) pomoci obetiam trestných činov, ktorej ikonka sa nachádza v pravom spodnom rohu na stránke www.prevenciakriminality.sk.
- f) psychologická internetová poradňa pre mladých ľudí so zdravotným znevýhodnením <https://dobralinka.sk/>.

Nová Linka Detskej Istoty je 116 111

Nové číslo 116 111 bude tiež bezplatné, anonymné, dostupné 24 hodín denne a z akejkoľvek telefónnej siete – pevnej alebo mobilnej.

Na Linku detskej istoty sa môžu obrátiť i dospelí - rodičia, príbuzní, pedagógovia, zdravotníci a všetci, ktorým osud detí nie je ľahostajný.

Ako to funguje?

- Odborník spolu s volajúcim dieťaťom hľadá adekvátne možnosti riešenia, podľa potreby poskytuje všeobecné i konkrétne informácie.
- Telefonický rozhovor dieťa odbremení a umožní mu zhodnotiť svoj problém z iného pohľadu, lepšie sa v ňom orientovať a hľadať riešenie.
- Pri riešení problémov sa konzultanti usilujú dieťa orientovať v prvom rade na rodičov, prípadne širšiu rodinu, priateľov, pedagógov, zdravotníkov či na sociálnu sieť. V prípade, že všetky alternatívy v sociálnom prostredí zlyhali, kontaktujú - so súhlasom dieťaťa - osobu, resp. adekvátnu inštitúciu, ktorá môže daný problém riešiť v záujme dieťaťa.
- Ak volajúci nahlási situáciu, v ktorej ide o trestný čin páchaný na dieťati, má LDI povinnosť o tejto situácii informovať príslušné orgány. Na žiadosť volajúceho sa podieľajú jej pracovníci ďalej na riešení i následnej potrebnej intervencii.
- Súčasťou rozhovoru s deťmi sú aj informácie o sieti služieb pre deti a mládež i zariadeniach vhodných na voľnočasové aktivity, čo je súčasťou osvetového a preventívneho pôsobenia. Linka detskej istoty napomáha implementácii Dohovoru o právach dieťaťa; posilňuje sa tým efekt prevencie a osvety v záujme všestranného harmonického vývinu detí a mládeže.

Linka detskej istoty poskytuje :

- priestor pre komunikáciu

- jednorazové ako i opakované poradenstvo
- všeobecné i ciele informácie
- sociálno právne poradenstvo
- krízovú intervenciu
- v širokom zábere sa podieľa na osvetovej a preventívnej činnosti

Na Linku detskej istoty sa môžu obrátiť i dospelí - rodičia, príbuzní, pedagógovia, zdravotníci a všetci, ktorým osud detí nie je ľahostajný

Linka detskej istoty UNICEF prevádzkuje nasledovné telefonické linky pomoci :

Linka pre deti a mládež 116 111

anonymná poradňa pre všetky deti funguje bezplatne a non-stop počas celého roka

Linka Pomoc.sk, tiež na 116 111

linka pre ohrozenia detí vo virtuálnom svete funguje tiež na č. 116 111, bezplatne a non-stop

Linka pre Hľadané deti 116 000

telefonická poradňa v prípade nezvestnosti dieťaťa funguje bezplatne a non-stop

Linky pre dospelých

Rodičovská poradňa na čísle 116 111

vždy v stredu od 14:00 - 20:00 hod.

Sociálno-právna poradňa na čísle 116 111

vo štvrtok a v sobotu od 14:00 - 20:00 hod.

Linka Detskej Istoty pre dospelých

*„...ako som sa tak na nich pozeral, napadlo mi, že niekto by s tým mal niečo urobiť... a potom mi napadlo, že ten niekto som ja“
J.F.Kennedy*

Aké služby Vám Linka môže poskytnúť?

Linka je určená primárne pre deti, avšak môžu sa na ňu obrátiť i dospelí - rodičia, príbuzní, pedagógovia, zdravotníci a všetci, ktorým osud detí nie je ľahostajný.

Šikanujú Vám dieťa? Neviete zvládnuť pubertálnu dcéru alebo syna? Vaše dieťa sa neche učiť? Skúste sa obrátiť na [RODIČOVSKÚ LINKU -RL linka](#) (telefonické poradenstvo).

Telefonické poradenstvo prostredníctvom [SOCIÁLNO-PRÁVNEJ PORADNE - SPP linka](#) (telefonické poradenstvo) môžete využiť v prípade ak sa potrebujete poradiť pri rodičovských sporoch o dieťa, v otázkach zverenia dieťaťa do starostlivosti, platenie a vymáhanie výživného, ak viete o zanedbávaní dieťaťa, o jeho týraní...

[Linka 116 000](#) primárne slúži deťom a mládeži v prípadoch, kedy sa nachádzajú

mimo známeho prostredia. Poskytuje však aj poradenstvo pre rodičov, známych v prípade nezvestnosti dieťaťa a prijíma informácie o dieťati, ktoré je v pátraní.

Čo Linka poskytuje Vaším deťom?

Linka detskej istoty ponúka dištančné poradenstvo prostredníctvom Detskej linky pomoci 116 111. Poskytuje taktiež Linku pre nezvestné a sexuálne zneužívané deti 116 000 ako aj linku pre ohrozenia virtuálneho sveta na stránke Pomoc.sk. V neposlednom rade tvoria významnú časť práce Linky detskej istoty aj aktivity zamerané na priamu, proaktívnu prácu s deťmi, ich výchovu a prevenciu nežiaducich javov v ich živote.

Linka 116 111

je v súčasnosti najvyužívanejšia bezplatná a odborne garantovaná linka pomoci na Slovensku, ktorá sa špecializuje na problematiku detí a mládeže. Detská linka pomoci funguje na Slovensku od roku 1996 a odvtedy ako jediná pracuje v nepretržitej prevádzke vrátane víkendov, sviatkov, 24 hodín denne 7 dní v týždni. O čom deti hovoria?

Na Linku 116 000

sa obracajú deti, ktoré sa nachádzajú z nejakého dôvodu mimo domova alebo pomýšľajú na útek.

Prostredníctvom tohto čísla majú rodičia nezvestného dieťaťa prístup k pomoci a podpore vo všetkých krajinách Európskej únie, bez ohľadu na to, či sa nachádzajú v domácej alebo inej krajine. Prvé hodiny po zmiznutí dieťaťa zohrávajú životne dôležitú úlohu. Existencia ľahko zapamätateľného čísla je nesmierne dôležitá, aby mohli zodpovedné miestne úrady prijať okamžité opatrenia a začali konať.

Linka Pomoc.sk a problematika bezpečne používaného internetu. TU

Linka pre otázky týkajúce sa ohrozenia detí a mladých ľudí vo virtuálnom svete funguje tiež na čísle 116 111, bezplatne a non-stop. Tému sa venujeme aj pomocou CHATového poradenstva. Na dnešnú generáciu pôsobí nové sociálne prostredie - virtuálny priestor, ktorý je pre deti a mladých ľudí prirodzeným prostredím. Predstavuje nové možnosti, ale aj riziká. Našou úlohou je podporiť deti a mladých ľudí, aby kriticky a zodpovedne uvažovali o všetkom, čo robia na internete.